Сургалтын сэдэв:
Асуулгын хуудас боловсруулах нь

Г.Цолмон

БуХС-ийн бизнесийн удирдлагын салбарын ахлах багш

2019.04.10

БуХС 405 тоот

tsolmon07@must.edu.mn

Агуулга

1. Асуулгын хуудас боловсруулах үе шат
2. Асуулгын хуудасны загварыг боловсруулах үе шат
   - Нэгдсэн төлөвлөгөө боловсруулах: Мэдээлэл цуглуулах аргыг сонгох, Асуулгын хуудасны бүтцийг тодорхойлох
   - Судалгааны зорилгыг тодорхойлох
   - Судлагдсан байдалтай танилцах
   - Асуултыг томьёолох: Асуултын хэлбэрүүд, Асуултыг илэрхийлэх, *Зайлсхийх асуултын төрлүүд*, Асуулгын хуудасны зохион байгуулалт
3. Асуулгын хуудсыг турших аргууд

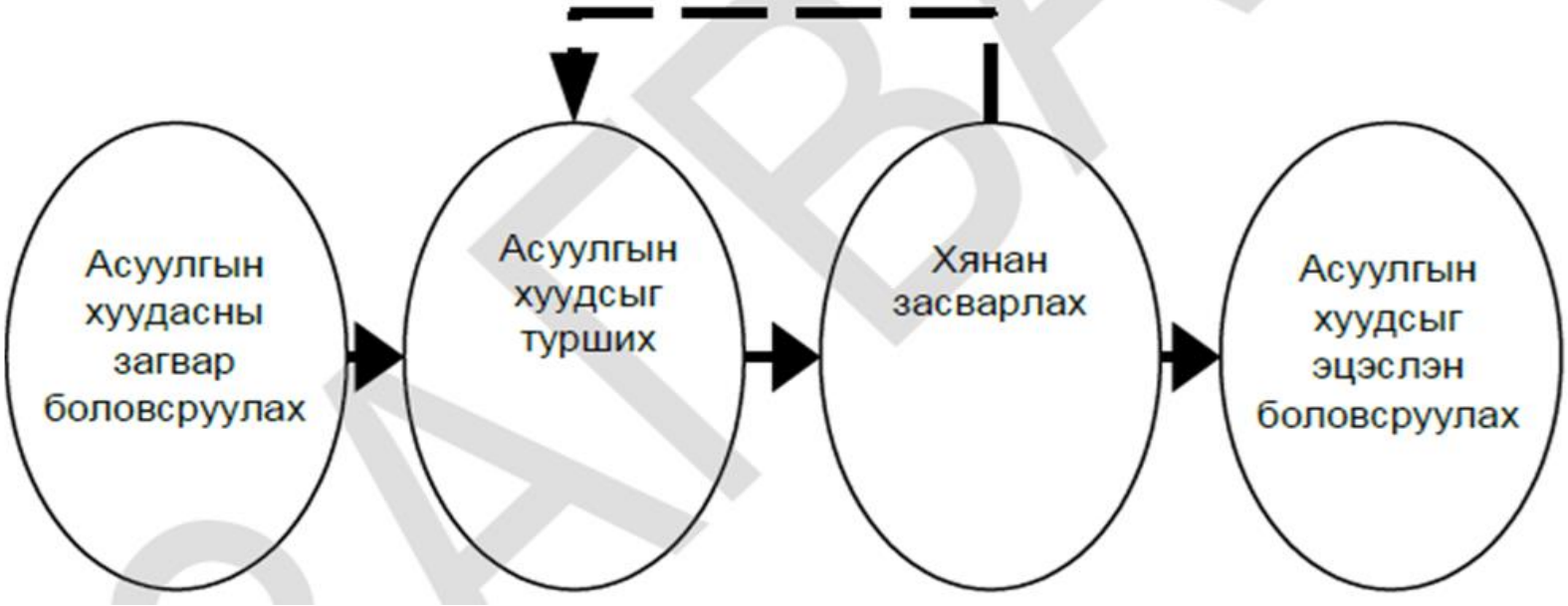
MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

Асуулгын хуудас

- Хариулагчаас зорилтот сэдвийн хүрээнд мэдээлэл олж авахад чиглэсэн мэдээлэл цуглуулалтын болон харилцааны хэрэгсэл
- Сайн боловсруулсан асуулгын хуудас нь шаардлагатай мэдээллийг хамгийн бага алдааны төвшинд, үр ашигтай цуглуулах боломжийг олгох бөгөөд хангалтгүй боловсруулсан асуулгын хуудаснаас хамааралтай гарах алдааг мэдээлэл цуглуулсны дараагийн үе шатанд залруулах боломжгүй байдаг.
- Тийм учраас системчилсэн, үе шаттай боловсруулсан асуулгын дизайнтай байх, түүнийг турших нь мэдээллийн чанар болон хэмжилтийн алдааг бага байлгахад ач холбогдолтой.

MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

Асуулгын хуудас боловсруулах үе шат

ХАРГЫ

2. Асуулгын хуудасны загварыг боловсруулах үе шат

1. Нэгдсэн төлөвлөгөө боловсруулах
2. Судалгааны зорилгыг тодорхойлох
3. Судлагдсан байдалтай танилцах
4. Асуултыг томьёолох

MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

2.1. Нэгдсэн төлөвлөгөө боловсруулах

- Мэдээлэл цуглуулах аргыг сонгох.
- Асуулгын хуудасны бүтцийг тодорхойлох

MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

Мэдээлэл цуглуулах аргууд

Арга	Төрөл	
	Ярилцлага авагчийн удирдлага дор	**Хариулагч өөрөө нөхөх**
Компьютерт суурилсан мэдээлэл цуглуулах	- Компьютерт суурилсан шууд ярилцлага (CAPI), - Компьютерт суурилсан телефон ярилцлага (CATI)	- Компьютерт суурилсан өөрөө хийх ярилцлага (CASI), - Цахим хэлбэрээр явуулах судалгаа (WBS), - Компьютерт суурилсан цахим ярилцлага (CAWI), - Цахим диск илгээх (DBM), И-мэйлээр явуулах судалгаа (EMS), - Дуудлага хийж, өөрөө асуулга нөхөх ярилцлага (Touch-tone Data Entry) (TDE)
Цаас-Үзэг ярилцлага Paper and Pencil (PAPI)	- PAPI нүүр тулсан буюу шууд ярилцлага	- PAPI шуудангаар авах судалгаа, Тэмдэгтийг таних ухаалаг технологи (ICR), - Үгсийг таних ухаалаг технологи (IWR)

ЗАГВАР

MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

Асуулгын хуудасны бүтцийг тодорхойлох

- Хэрэглэгчдэд шаардлагатай, тэдний санал болгож буй асуудлыг тодорхойлох зорилгоор гол хэрэглэгчид болон шинжээчдийн уулзалтыг зохион байгуулах нь чухал.
- Судалгааны талаар хариулагч ямар бодолтой, хэрхэн хүлээж авч байгааг шинжлэх үүднээс зорилтот бүлэг болон гүнзгийрүүлсэн ярилцлагын арга зэрэг чанарын судалгааны аргуудыг ашиглан судална.
- Зорилтот бүлгийн ярилцлагыг 6-10 оролцогчидтойгоор 1:00-1:30 цагийн хугацаанд зохион байгуулах нь илүү зохистой.
- Гүнзгийрүүлсэн ярилцлага нь хариулагчийн хувийн хандлагад нарийвчилсан судалгаа хийх боломжийг бүрдүүлнэ.

MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

2.4. Асуултыг томьёолох

- Асуулгын хуудасны асуултыг хариулагч бүрэн ойлгож, хариулах хэмжээнд боловсруулна.
- Асуултууд нь тодорхой, зорилтот хүн амын бүх бүлгүүдэд ижил утгаар ойлгогдох, энгийн бөгөөд хоёрдмол утгагүй томьёологдсон байвал зохино.
- Судалгааны асуулт нь ойлгомжтой, оновчтой байна.
- Асуултуудыг сэдэв бүрт бүлэглэсэн байна. (sections)

MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

2.4. Асуултыг томьёолох. Асуултын хэлбэрүүд

- Нээлттэй асуулт нь хариултыг өгөгдсөн сонголтуудаас сонгохгүйгээр, өөрийн үгээр хариулах боломжийг хариулагчид олгоно.
- Нээлттэй асуулт нь тоон болон текстэн гэсэн 2 төрөлтэй.
  - Тоон утгаар хариулж болох нээлттэй асуулт: Та хэдэн настай вэ?__
  - Бичгээр хариулж болох нээлттэй асуулт: Таны үндсэн ажил мэргэжил юу вэ?__
  - Хаалттай асуулт нь боловсруулахад хялбар, өртөг багатай бөгөөд хариултыг кодолж, нэгтгэхэд хялбар байна. Асуулга боловсруулах болон турших үе шатанд нээлттэй асуултыг бодоход илүү ажиллагаа шаарддаг.

MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

2.4. Асуултыг томьёолох. Асуултын хэлбэрүүд

- *Шалгах асуулт*: Тухайн сэдвийн хүрээнд хариулах шаардлагатай эсэхийг тодорхойлоход хэрэглэнэ. Жишээ нь: зөвхөн малчин өрхүүдээс асуух бүлгийн эхэнд “Танайх мал аж ахуй эрхэлдэг үү?” гэж асуусnаар мал аж ахуй эрхэлдэггүй өрхийг ялгаж болох юм.
- *Хагас хаалттай*: Хариултын тодорхой хувилбаруудыг санал болгохоос гадна "бусад”, “тодорхойлж бичнэ үү" гэсэн сонголтыг олгоно. Хагас хаалттай асуултууд нь хариултын боломжтой хувилбаруудыг жагсааж гаргахад хүндрэлтэй үед илүү тохиромжтой.

2.4. Асуултыг томьёолох.

Асуултыг илэрхийлэх

- Хэл зүй болон үг хэллэг
- Асуултын хэмжээ болон цэг, таслал
- Асуултын заавар.

Зайлсхийх асуултын төрлүүд

- Хоёрдмол утгатай асуултууд
- Чиглүүлэх болон тэнцвэргүй асуултууд

2.4. Асуултыг томьёолох. Асуулгын хуудасны зохион байгуулалтыг тодорхойлох.

- Асуултын дараалал, бүлэглэлт
- *Шүүлтүүр асуултууд*. Бүлгийн асуултын эхэнд шүүлтүүр асуултыг байрлуулбал зохино.
- Асуултыг дараалуулахад эсрэг урсгал бүхий хоёр хэлбэрийг ашиглана. Энэ нь ерөнхий асуултаас тодорхой асуулт эсвэл эсрэгээрээ байна. Аль аргыг ашиглах нь судалгааны зорилгоос хамаарна.
- “Эмзэг асуулт”-ын байрлал ч бас чухал юм. “Эмзэг асуулт”-ыг асуулгын хуудасны эхэнд байрлуулбал хариултгүй асуултын тоог нэмэгдүүлж, хариулагч үлдсэн асуултыг үргэлжлүүлэн хариулах хүсэлгүй болох талтай байдаг. Тиймээс эмзэг асуултыг асуулгын хуудасны эхэнд байрлуулах шаардлагагүй байдаг.

MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

2.4. Асуултыг томьёолох. Асуулгын хуудасны хэмжээг тодорхойлох

- Асуулгын хуудасны хэмжээ нь нүүр тулсан ярилцлагын хувьд 1 цагаас хэтрэхгүй, телефон ярилцлага болон электрон асуулгыг нөхөхөд 30 орчим минут, шуудангаар авах судалгааны хувьд 45 минут байх нь оновчтой гэж зөвлөдөг.
- Компьютерт суурилсан ярилцлагууд (CATI, CAPI)-ын хувьд ярилцлагын хэмжээ дараах 3 хүчин зүйлээс хамаарна. Үүнд:
  - Асуулгын хуудасны хэмжээ
  - Хэрэглэж буй тоног төхөөрөмжийн хүчин чадал
  - Ярилцлага авагчийн туршлага

MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

3. Асуулгын хуудсыг турших аргууд

- Урьд өмнө нь асууж байгаагүй шинэ асуултуудыг томьёолох;
- Одоо ашиглаж байгаа асуулгын хуудсанд өөрчлөлт оруулах
- Асуулгын хуудсыг турших нь асуултуудын томьёолол, агуулга, дараалал/сэдвийн нөлөөлөл, харагдах байдалтай холбогдон хариулагч, ярилцлага авагч хоёрын хэн хэнд нь гарч болох хүндрэлтэй асуудлыг тодорхойлоход чухал ач холбогдолтой.

MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

Судалгаанд оролцогчийг урамшуулах

- Хэрэглэгчийн оролцоог нэмэгдүүлэх зорилгоор мөнгөн ба мөнгөн бус хэлбэрийн урамшууллыг ашиглаж болно.
- Anonymity: Судалгаанд оролцогчийн хувийн мэдээллийг асуухгүй байх
- Confidentiality: Судалгаанд оролцогчийн хувийн мэдээллийг бусдад задруулахгүй байх

MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

Асуулгын хуудас боловсруулах үе шат

1. Судалгааны зорилгыг тодорхойлох
2. Анкет хэдэн хэсгээс бүрдэхийг тодорхойлох “section”
3. Хэмжилтийн нэгжийг сонгох
4. Асуулгын хуудасны асуулт, хариултыг томьёолох
5. Асуултыг үнэлэх
6. Асуултын дэс дарааллыг тодорхойлох
7. Асуулгын хуудсыг турших (test-pilot survey)
8. Захиалагчийн зөвшөөрлийг авах
9. Хариултын кодыг бэлтгэх
10. Асуулгын хуудсыг гүйцэд боловсруулах

MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

MERIT
A CESO AND WUSC PROGRAM

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа